

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2408

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Beräkning av skatteeffekter i statsbudgeten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vilka hänsyn som bör tas vid beräkning av skatteeffekter i statsbudgeten när stora skattehöjningar genomförs.

Motivering

En välfungerande arbetslinje är den bästa garanti vi kan ha för att utveckla vår välfärd. Av denna anledning är det också viktigt att vi underlättar för de entreprenörer som tagit risken att starta och driva eget företag i Sverige. Här skapas nämligen en stor del av de arbeten som behövs för att utveckla vår välfärd och vårt lands exportförutsättningar.

Fler företagare, ett ökat företagande och förstärkningar i arbetslinjen för anställda är gemensamma förutsättningar för varandra. Villkoren för att starta och driva företag i Sverige har till stor del blivit bättre med alliansregeringens reformer, men hotas nu av den nytillträdda rödgröna regeringens många förslag till skattehöjningar som riskerar slå ut såväl företagare som företag och deras vilja att anställa. Därmed kan vägarna in på arbetsmarknaden för den som inte är etablerad där försvåras och då ökar behovet av passiv bidragsförsörjning för många som både kan och vill arbeta. Denna hotbild för Sverige måste därför avväjas.

Man ska skilja på vad som kanske är viktigast för stora företags visavi små företags villkor. I ett samhällsperspektiv får ofta storföretags behov stort utrymme i samhällsdebatten även om det är viljan att starta, driva och anställa i småföretag som inte minst säkrar jobben och tillväxten i Sverige.

Lönekostnaderna är den dominerande utgiften för företagare och en särskilt relevant fråga för småföretagare. Det är därför glädjande att Sverige fått ett lägre skattetryck med för småföretagarna och löntagarna gemensamt fokus på sänkta egen- och arbetsgivaravgifter samt lägre ägarbeskattning av företag. Detta gör sammantaget att det blivit mer lönsamt att driva företag och våga vilja expandera och nyanställa.

Alliansregeringen initiativ till jobbskatteavdrag var en viktig faktor för att fortsätta utveckla för att fler arbetsföra människor på så sätt stimuleras till att arbeta och söka arbete.

Jobbskatteavdragen, med fokus på låg- och medelinkomsttagares villkor, var bra ur ett fördelningspolitiskt perspektiv. På längre sikt och inom ramen för en ansvarsfull ekonomisk politik är det också intressant att titta närmare på andra skattereformer som vore viktiga för att stimulera företagen till ett brett utbud av arbetskraft.

Redan för 700 år sedan beskrev den arabiske matematikern Ibn Khaldun hur den dåvarande ”staten” kunde optimera ett skatteuttag så att både staten och medborgarna skulle vara vinnare. Idag hänförs denna teori till den så kallade Lafferkurvan efter nationalekonomen Arthur Laffer som med sina beräkningar ansåg att en brytpunkt finns för när staten och individen båda tjänade på en rimlig beskattning, respektive att när man överträtt denna brytpunkt så förlorar såväl staten skatteinkomster som individen sin nettointäkt. Utifrån denna teori är det då viktigt att veta var det svenska skattetrycket ligger i förhållande till den brytpunkt som antingen genererar mera inkomster eller det motsatta för båda parter. Särskilt viktigt är detta att analysera inför en förändring av beskattningen, så att rätt prognos kan göras utifrån vetenskaplig nationalekonomisk teoribildning.

Fakta för Sverige från Statistiska centralbyrån visar att alliansregeringens politik sänkt skatterna med 136 miljarder kronor och att skatteintäkterna samtidigt ökat med 27 procent i löpande priser sedan 2006–2014. Sverige har som litet exportberoende land under samma tid sett att vår omvärld och våra exportmarknader ofta drabbats av den djupa finanskris som svept över världen mycket mera påtagligt än här hemma. Trots detta har sysselsättningen ökat i vårt land under den globala finanskrisen till skillnad från situationen i nästan alla andra jämförbara länder. Den ökade sysselsättningen har

alltså givit oss större skatteintäkter, och rimligen ligger den aktuella skattenivån på den positiva sidan av Lafferkurvan för såväl stat som medborgare.

Med de skattehöjningsförslag som den rödgröna regeringen lagt fram är risken att vi inte längre kommer att vara på den positiva sidan av Lafferkurvan. Om vi halkar över på den negativa sidan då minskar skatteintäkterna till stat, landsting och kommuner trots skattehöjningar. Dessutom minskar nettoinkomsterna för löntagare. Det finns en osäkerhet kring detta, men det är helt rimligt att kräva att denna typ av beräkningar görs inför varje kommande statsbudget när förändringar av skattesatserna aviseras i budgeten. Den rödgröna regeringen har aviserat att man kommer att öka skatteuttaget från såväl företag som löntagare och därtill öka nivåerna i de många bidragssystem som försörjer människor som inte arbetar och betalar skatt på sin löneinkomst. Ett exempel som ekonomer emellanåt använder för att visa när Lafferkurvan övergår till ett negativt saldo är då den så kallade värnskatten ska betalas av inkomsttagare. Trots att denna skatt omhuldas av politiker som vill öka skatteuttaget så ger intäkterna från denna endast 0,3 procent av statens skatteintäkter (uppgift från 2011). Med de skatteökningar som nu aviserats av regeringen så kommer löntagare med högre inkomster att enbart få ut cirka 40 kronor på varje intjänad hundralapp. Kommer detta att vara tillräcklig stimulans för att vilja arbeta och tjäna extra i dessa lönelägen såsom regeringen kallt räknar med? Vi kan inte vara så säkra på det.

Sammantaget finns all anledning att tro att skattehöjarpolitiken kan leda till minskade inkomster som negativt påverkar både samhällets gemensamma och individernas enskilda ekonomiska resurser. Inför detta möjliga scenario är det minsta man kan begära att regeringens kommande budgetförslag beräknas utifrån skatteintäkter som tar hänsyn också till hur en Laffereffekt kommer att kunna slå igenom för statsfinanserna både på kortare och längre sikt. Vi vill med det ovan sagda att riksdagen ger regeringen detta tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Annicka Engblom (M)

Jan R Andersson (M)

Maria Plass (M)